

Remissyttrande - förslag till Europaparlamentets och rådets förordning import -, export- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, väsentliga delar till skjutvapen och ammunition, om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen) (omarbetning)

Tullverket har i första hand granskat förslaget mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Tullverkets ställningstagande

Övergripande synpunkter på förslaget

Tullverket ställer sig positivt till syftet med omarbetningen av förordningen. Det är angeläget att täppa till de hål som finns i dagens lagstiftning och samtidigt stärka skyddet för att förhindra kringgående av regler vid handel med skjutvapen eller väsentliga delar till dem. Särskilt positivt ställer sig Tullverket till ambitionen att öka graden av informationsutbyte och samverkan mellan medlemsländer och myndigheter.

Skjutvapenproblematiken är sällan avgränsad till ett land eller en region och ett bättre fungerade samarbete kan bidra till att stärka tullmyndigheters förmåga att avslöja och stoppa inflödet av vapen till kriminella miljöer. Tullverket bedömer att förslaget med stor sannolikhet kommer leda till ökad grad av harmonisering inom unionen.

Tullverket är särskilt positivt till de förslag som syftar till att begränsa olika former av illegal tillverkning av skjutvapen, ett fenomen som blivit allt vanligare inom unionen de senaste åren. I artikel 35 i förordningen anges att kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter för att fastställa de tekniska egenskaperna hos halvfärdiga skjutvapen och väsentliga delar. Det är yttersta vikt att detta genomförs då vägledning på området behövs för att kunna göra enhetliga bedömningar. Tullverket välkomnar att man på flera

ställen i förordningen även understryker vikten av att larm- och signalvapen endast får säljas som just larm- och signalvapen om de inte är ombyggbara. Däremot finns en risk att enhetlig bedömning uteblir om inte EU-kommissionen tar fram en förteckning över vilka larm- och signalvapen som inte går att modifiera till skarpa vapen.

Tullverket anser emellertid att det finns ett större antal otydligheter i förslaget som gör det oklart hur föreslagna åtgärder faktiskt ska genomföras. Flera av artiklarna har efter omarbetningen blivit väldigt omfattande vilket bidrar till en försämrad disposition och förståelse. Flera artiklar i befintlig förordning bör dessutom ändras då de reglerar ett pappersförfarande och bör anpassas till dagens elektroniska förfaranden. Tullverket anser att det vore bättre om ett helhetsgrepp hade tagits om förordningen och att större del av förordningen hade arbetats om. Detta skulle göra förordningen enklare att tillämpa, mer sammanhängande och den skulle överlag kunna få en bättre disposition. En ytterligare synpunkt är att det i vissa artiklar regleras uppgiftskrav i samband med import, export och transitering. Eftersom uppgifterna lämnas vid förfaranden enligt tullagstiftningen vore det önskvärt om uppgiftslämningen i dessa fall framgår direkt av tullagstiftningen. Särreglering i nu aktuell förordning riskerar att skapa förvirring.

Vidare saknar förordningen bestämmelser om till exempel rätten att bli hörd och tidsgränser för tillfälligt upphävande av importtillstånd med mera. Tillståndsgivning är till exempel relativt grundligt reglerat i tullagstiftningen. Tullverket anser att det bör utredas vidare om ytterligare bestämmelser kan vara behövligt med hänsyn till ovan.

Slutligen konstaterar Tullverket att justeringar av nationell lagstiftning kommer behövas.

Synpunkter utifrån möjlig påverkan på Tullverkets verksamhet

Tullverket påverkas redan idag av befintlig skjutvapenförordning och förslaget innebär ytterligare påverkan på Tullverkets verksamhet. Tullverket är idag en betydande aktör vid handel med legala vapen. Det som kan komma att påverka Tullverkets verksamhet mest bedöms vara hanteringen vid den administrativa förenkling som föreslås i förslagets artikel 10. Om tillfällig införsel av vapen för jakt och tävling ska få ske utan införseltillstånd från Polismyndigheten kommer det sannolikt fordras omfattande utbildning av Tullverkets personal som kan tänkas ta emot anmälningar avseende dylikt för att kunna göra bedömningar av styrkande handlingar (utländska innehavstillstånd, jaktinbjudan etc.). En väsentlig skillnad är att Tullverkets personal förväntas utföra motsvarigheten till den tidigare tillståndsgivningen på plats i tullfiltret genom granskande av dokument som resenärer medför. Det kommer sannolikt innebära ett kontrollförfarande som blir betydligt mer omfattande vad tid beträffar än vad som är fallet idag och det kommer påverka Tullverkets arbetsbelastning avsevärt. Eftersom kontrollen ska göras på plats istället för i förväg ser Tullverket även en risk för att kontrollen inte blir lika grundligt genomfört som idag med den eventuella konsekvensen att fler otillåtna vapen kommer in i landet.

Tullverkets verksamhet kan komma att påverkas av det som anges i förslagets skäl 33. Där framgår att tullmyndigheter bör betraktas som registreringsmyndighet för skjutvapen. Det behöver förtydligas vad som menas med att vara registreringsmyndighet enligt förordningen.

Vidare anser Tullverket att definitionerna och i synnerhet dem tillhörande tullbegrepp i förslaget skapar förvirring mer än tydliggör. Sättet man definierar olika begrepp skiljer sig markant åt. För vissa definitioner används en direkt lydelse från tullkodex och för andra definitioner hänvisas till tullkodex. En del definitioner är istället snarlika dem i tullkodex men skiljer sig åt på ett antal väsentliga punkter och vissa definitioner innebär något helt annat än motsvarande definition i tullkodex. Detta skapar förvirring, särskilt då tulltekniska termer skiljer sig åt. Det vore önskvärt om samtliga begrepp definieras på likartat sätt och att man vid bestämmelser om tullhantering använder befintliga begrepp och definitioner från tullagstiftningen. Tullverket vill särskilt lyfta den problematiken kopplat till det som i förslaget anges som EU-intern transitering och förfarandet för extern transitering. Tullverket konstaterar att ordet transit kan ha olika betydelser. När ordet transitering åsyftar tullförfarandet transitering innebär det att varor transporteras samtidigt som skyldigheten att betala tull och skatt skjuts upp. När transit inte används i tullsammanhang betyder det en genomfärd, ofta utan stopp. I förslaget verkar dessa båda begrepp blandas samman. Begreppet "EU-intern transitering" är inget vedertaget begrepp. Bestämmelserna kopplade till transitering behöver ses över och tydliggöras. Tullverket har på grund av otydligheterna inte kunnat bedöma hur stor påverkan bestämmelserna har på Tullverkets verksamhet.

I förslaget presenteras olika system samt integrationsutveckling mot ett antal befintliga system. Tullverket vill i sammanhanget påpeka att det pågår ett flertal utvecklingsprojekt inom tullområdet och det är av vikt att beakta helhetsperspektivet samt att säkerställa att systemen blir kompatibla och utvecklas i rätt prioritetsordning. Det är svårt att få en övergripande bild över vilka system som ska tillämpas och vilka uppgifter som ska lämnas i respektive system. Det talas till exempel om ett elektroniskt licensieringssystem men det är inte tydligt vilket system som avses, det vill säga om det är ett helt nytt system eller om det kommer vara ett befintligt system som utvecklas. Av särskilt vikt är att förslaget blir kompatibelt med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en miljö med en enda kontaktpunkt för tullen i EU och om ändring av förordning (EU) nr 952/2013. Klargörande behövs kring systemet innan det går att avgöra hur det kan komma att påverka Tullverket.

Tullverket välkomnar som nämnts inledningsvis det utökade utbytet av information när en medlemsstat påträffar vapen eller vapendelar på väg till en annan medlemsstat. I vissa delar behöver det dock tydliggöras mellan vilka parter informationen ska delas och vilken den rättsliga grunden för informationsutbytet är. Informationsutbytet kan komma att påverka Tullverkets arbetsbelastning. Det bör utredas vidare om den information som ska delas är på tillräcklig detaljnivå för att kunna göra adekvata riskanalyser. Vidare anges det i förslaget att medlemsländerna årligen ska skicka in statistik till kommissionen. Det framgår inte vilken myndighet som ska ansvara för denna rapportering och om Tullverket utses kan arbetsbelastningen påverkas.

Tullverket anser att det behöver förtydligas vad som avses i artikel 9 punkt 8. Där framgår att kommissionen ska anta en genomförandeakt för att inrätta ett unionsomfattande allmänt importtillstånd som företas av godkända ekonomiska aktörer för säkerhet och skydd. Motsvarande förslag finns för export i artikel 15 punkten 7. Tullverket menar att det

inte är klart vad syftet är med regleringen och om det kommer bli ett tillstånd till godkänd ekonomisk aktör för säkerhet och skydd med särskilda villkor.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit verksjuristerna Suzan Kalinagil och Jonas Karlsson samt sakkunniga Hanna Warmark och Anna Berg. I den slutliga handläggningen har även vikarierande överdirektören Bodil Taylor och rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen

Kontrollavdelningen

Uppbördsavdelningen

Underrättelseavdelningen